

Вказана категорія злочинів охоплює доволі широке коло протиправних діянь. Зазначені правопорушення небезпечні тим, що вони завдають шкоду економічним інтересам держави та пов'язані з вчиненням інших, не менш небезпечних злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

Найбільш небезпечним явищем реальності в нашій країні, є корупція. Остання - це не щось віртуальне і далеке, вона тут і зараз: це призначення на керівні посади за принципом «відданості», родинних зв'язків та спільних бізнес-інтересів, а не професіоналізму. Часто спостерігаємо повну відсутність у «нових» чиновників елементарних фахових знань у напрямку діяльності очолюваних органів державної влади тощо, а також єдине бажання збагатитися на відповідній посаді, нехтуючи будь-якими моральними принципами та всупереч їм; це «відкати» за будівництво; це розкрадання коштів державних підприємств; це вимивання грошей через тендерні процедури; це виведення із державної в приватну власність майна через корупційні схеми; це монополізація ринку транспортних послуг; це завищена в кілька разів вартість будівництва комунальних об'єктів та доріг; це протиправні оборудки з землею; це націнки на щоденні продукти харчування; це необгрунтовано високі ціни на житло та його утримання; це вирубка парків; це застаріле медичне обладнання; це обкрадена армія та, нажаль, багато іншого.

Важливим є і те, що злочини вчиняються організованими злочинними групами з використанням транснаціональних зв'язків. Останнє сприяє відмиванню «брудних грошей», отриманих злочинним шляхом, конвертації безготівкової національної валюти у готівкову іноземну й спустошенню державного бюджету, формуванню «чорного» ринку послуг, зростанню незаконних фінансових махінацій.

Істотне збільшення тіньового сектору економіки України, в останні роки, становить серйозну небезпеку для розвитку національної економіки, призводить до дестабілізації існуючих фінансової та валютної систем, зниження добробуту населення, а також ставить під загрозу національну безпеку та послаблює міжнародний авторитет України. Саме тому, питання протидії корупції та тінізації економіки в Україні є вкрай болючими і такими, що потребують свого невідкладного комплексного (економіко-правового) вирішення.

Мисько Н.В., викладач кафедри економіко-правових дисциплін Національної академії внутрішніх справ, к.е.н

Напрями державної політики підтримки конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств

Сучасні умови функціонування світових ринків характеризуються інтенсивними процесами глобалізації та підвищенням економічної відкритості країн, що ставить підприємства в умови

конкуренції, яка постійно прогресує. Актуальність і висока соціально-економічна значущість питань підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств і зумовили необхідність проведення дослідження.

У сучасній Україні лібералізація економіки створила передумови для формування та розвитку механізмів ринкового саморегулювання. Проте спостерігається явна тенденція втрати керованості економічними процесами, зникнення ряду функцій державного економічного регулювання, необхідних і в ринковій економіці. Досвід провідних країн світу свідчить, що об'єктивно необхідна взаємодія економічних методів державного регулювання та ринкових механізмів. Цілі та пріоритети розвитку економіки, усвідомлення держави як виразника та гаранта національних інтересів закладені в основу вибору економічної політики; свободи торгівлі або протекціонізму; посилення державного регулювання або дерегулювання; зростання ролі державного сектора або приватизації; концентрації виробництва або монополізації тощо. Тому державна політика підтримки конкурентоспроможності продукції повинна передбачати активне використання як методів прямого, так і непрямого (економічного) державного регулювання, які створюють основи для досягнення поставлених стратегічних цілей і вирішення тих питань, які не можна ефективно вирішувати лише з використанням методів ринкового саморегулювання. При цьому слід мати на увазі, що роль держави в регулюванні конкурентоспроможності вітчизняної продукції посилюється тим, що вона сама є крупним учасником ринку в особі державних підприємств і корпорацій

Отже, підвищення конкурентоспроможності продукції вітчизняних підприємств має бути заснованим на ефективних державних механізмах господарювання: бюджетно-податковому, адміністративно-правовому, грошово-кредитному

Реалізація довгострокової програми підвищення конкурентоспроможності продукції підприємств має бути взаємопов'язана зі здійсненням адекватної бюджетної політики. Фінансова допомога держави приймає різноманітні форми: прямих державних інвестицій, податкових пільг, пільгових кредитів тощо. Слід зазначити, що в Україні чітко просліджується тенденція скорочення централізованих капітальних вкладень, а їх частка в загальному обсязі знижується щодо інвестицій із коштів місцевих бюджетів і трохи збільшується щодо інвестицій, заснованих на коштах державного бюджету (табл. 1).

Таблиця 1

Державні інвестиції в основний капітал українських підприємств за 2007 - 2014								PP.
	2007	2008	2009	2010	2011 і 2012		2013	2014
У порівняних цінах 2007 р., млн. грн								
За рахунок коштів державного бюджету	5077	5737	8286	7643	3967	5080	7551	6271

коштів місцевих бюджетів	3915	4742	5803	6548	2468	2335	2958	2691
У відсотках до загального обсягу								
За рахунок: коштів державного бюджету	5,5	5,5	5,6	5,0	4,4	6,3	7,5	5,8
коштів місцевих бюджетів	4,2	4,3	3,9	4,2	2,7	2,9	2,9	3,1

Важливим інструментом підвищення конкурентоспроможності продукції українських підприємств в даних умовах стають державні науково-технічні, інноваційні та інвестиційні програми, що містять завдання з розробки й освоєння виробництвом нових машин і устаткування, які майже не вироблялися в Україні.

Слід зазначити, що більшість державних цільових програм спрямовані на розробку нових технологій і видів продукції, тобто на науково-дослідну та дослідно-конструкторську стадії циклу створення й освоєння нової техніки.

Стадії конструкторської, технологічної, організаційної підготовки виробництва, розробки конструкції виробу (технології) в дослідному виробництві й освоєння в серійному виробництві залишаються за межами фінансування державних програм, хоча цільова їх спрямованість чітко орієнтує підприємства на конкурентні переваги виробів (технологій), що розробляються. Проте вартість означених стадій циклу створення й освоєння нової техніки значно капіталомісткі, що не дозволяє товаровиробникові здійснювати їх без державної підтримки.

Регуляторна роль держави в даному питанні має втілюватися в створенні структур, орієнтованих на сприяння інвестиціям у виробництво вітчизняної конкурентоспроможної продукції; створенні умов для залучення українськими товаровиробниками додаткових інвестицій на стадіях розробки та впровадження у виробництво дослідних зразків; розширенні спектру фінансових інструментів залучення інвесторів і зниження інвестиційних ризиків.

У зв'язку з цим *основними цілями державної політики в інвестиційно-інноваційній сфері стають:*

- розробка нормативно-правових актів щодо захисту інтелектуальної власності за інноваційними проектами та щодо формування єдиної патентно-ліцензійної політики в галузі інтелектуальної власності;
- розробка й ухвалення законів про інноваційно-інвестиційну інфраструктуру;
- забезпечення розвитку регіональної інформатизації у сфері інноваційних розробок.

Таким чином, основою бюджетної політики держави має стати розширення

фінансування (повне або часткове) науково-технічних, інноваційних та інвестиційних програм, що містять завдання по розробці і освоєнню у виробництві нових машин і устаткування, що у ряді випадків не вироблялися в Україні.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Концепція державної промислової політики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://search.ligazakon.ua/1_doc2.nsf/link1/KP960272.html.
2. Концепція загальнодержавної цільової програми розвитку промисловості України на період до 2017 року [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://industrv.kmu.gov.ua/control/uk/publish/printablearticle?art_id=57967.
3. Пріоритети та важелі державної політики підтримки інноваційного розвитку машинобудівної промисловості України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.niss.gov.ua/articles/1273>.